

Verkställande direktören Gunnar Brock
Atlas Copco AB
105 23 STOCKHOLM

Om avskrivning av goodwill

1. Frågorna

Övervakningspanelen kritiserade i beslut den 15 december 2004 (beslut 2004:7) Atlas Copco för att i årsredovisningen för år 2003 i strid med punkt 9 i Redovisningsrådets rekommendation RR 22 Utformning av finansiella rapporter inte ha gjort någon reservation beträffande den avvikelse från gällande regler som ligger i avskrivningen av viss goodwill enligt en nyttjandeperiod om 40 år samt för att inte ha lämnat alla de övriga upplysningar till följd av avvikelsen som krävs enligt punkten 11 i samma rekommendation.

Dessförinnan kritiserade Övervakningspanelen i beslut den 29 januari 2004 Atlas Copco för att i årsredovisningen för år 2002 inte i tillräcklig mån ha beskrivit de faktorer som haft väsentlig betydelse för bedömningen av att viss goodwill skall skrivas av enligt en nyttjandeperiod om 40 år.

Atlas Copco har i resultaträkningen för år 2004, i likhet med föregående år, redovisat avskrivning av goodwill avseende tre strategiska förvärv enligt en nyttjandeperiod om 40 år.

I noterna anges bl.a. följande:

”Redovisningsprinciper

...

Atlas Copco upprättar den finansiella rapporteringen i enlighet med årsredovisningslagen och i enlighet med svenska redovisningsrekommendationer, utfärdade av Redovisningsrådet samt Akutgruppens uttalanden, fortsättningsvis refererade till som ”RR”.

11 Immateriella anläggningstillgångar

...

Milwaukee Electric Tool avyttrades den 3 januari 2005.

....

Redovisning av goodwill

Avyttringen av Milwaukee Electric Tool ger objektiva bevis på värdet av investeringen och värdet av goodwill. Maskinuthyrnings rörelse genererar stort operativt kassaflöde, som har förbättrats under 2004, jämfört med 2003. Rörelserna tillför även andra fördelar genom sina starka varumärken och omfattande kundlistor. Dessa faktorer tillsammans med den information som presenterats ovan är starka indikatorer på att nyttjandeperioden kommer att överstiga 20 år. Enligt tidigare och nuvarande svenska rekommendationer, förutsätts dock att goodwill har en bestämd nyttjandeperiod. För att vid tiden för förvärven bestämma nyttjandeperioden hämtades vägledning från rekommendationer som var gällande i USA. Utifrån dessa fastställdes perioden till 40 år, vilket ledningen bedömde vara den bästa uppskattningen av nyttjandeperioden.

Redovisningen av företagsförvärv, inklusive avskrivningar av goodwill, har varit under nästintill ständig omprövning sedan tiden för förvärvet av Milwaukee Electric Tool. Detta har kulminerat i en revidering av rekommendationerna för goodwill. International Accounting Standard Board (IASB) gav i mars 2004 ut International Financial Reporting Standard (IFRS) 3 Koncernredovisning. Enligt IFRS 3 ska goodwill inte längre skrivas av. Istället ska det varje år ske en prövning av om det föreligger något nedskrivningsbehov. Svenska redovisningsrekommendationer har revideras i enlighet med IFRS 3 och Atlas Copco kommer att tillämpa denna nya redovisningsrekommendation från den 1 januari 2005, med retroaktiv effekt från den 1 januari 2004. Grundat på informationen som presenterats ovan har Atlas Copco beslutat att i 2004 års bokslut fortsätta skriva av goodwill avseende dessa strategiska förvärv baserat på en nyttjandeperiod om 40 år. Med hänsyn till de förändringar som kommer att genomföras för redovisning av goodwill anser ledningen att en fortsatt avskrivning av goodwill under 40 år ger den bästa jämförbarheten och kontinuiteten i presentationen av Gruppens resultat.

Panelen för granskning av finansiell rapportering

Den oberoende panelen som ska övervaka den finansiella rapporteringen för företag noterade på Stockholmsbörsen kritiserade Atlas Copcos Årsredovisning 2003 för sättet att redovisa goodwill av förvärven som beskrivits ovan. Kritiken av Årsredovisningen 2003 liknade kritiken av Årsredovisningen 2002 där Atlas Copco ansågs inte tillräckligt ha beskrivit anledningarna till att använda en nyttjandeperiod som överstiger 20 år för goodwill, vilket innebar avsteg från rådande redovisningsrekommendationer. Då panelen kunde förtutse möjliga negativa effekter av att förändra redovisningsrekommendationerna strax innan implementeringen av IFRS 3, baseras kritiken på bristande information om avsteg från gällande redovisningsrekommendation.”

I noterna återges även, i likhet med föregående år och året dessförinnan, effekten på resultatet, vinst per aktie och andel eget kapital vid avskrivning under en 20 års period jämfört med en period om 40 år.

Övervakningspanelens kansli har med referens till beslut 2004:7 samt vad bolaget anfört i frågan i årsredovisningen för år 2004 föreslagit att ärendet skulle prövas av Panelen mot bakgrund av bl.a. punkterna 9 och 11 i RR 22 Utformning av finansiella rapporter.

Övervakningspanelens ordförandegrupp beslutade den 15 augusti 2005 med stöd av 3 kap. 1 § i arbetsordningen att Panelen skall behandla frågorna

- huruvida Atlas Copco i årsredovisningen för år 2004 i strid med punkt 9 i Redovisningsrådets rekommendation RR 22 Utformning av finansiella rapporter inte ha gjort någon reservation beträffande den avvikelse från gällande regler som ligger i avskrivningen av viss goodwill enligt en nyttjandeperiod om 40 år samt
- huruvida bolaget inte har lämnat alla de övriga upplysningar till följd av avvikelsen som krävs enligt punkten 11 i samma rekommendation.

I brev till Panelens kansli den 2 september 2005 har Atlas Copco anfört att bolaget inte har något nytt att anföra inför panelens behandling än vad som framgår av de senaste årens årsredovisningar, tidigare korrespondens med panelen och ett bifogat dokument utfärdat av Stockholmsbörsen den 28 januari 2005. I detta dokument anger Stockholmsbörsen att den efter panelens beslut 2004:7 har att bedöma om de brister i redovisningen som panelen kritiserat är av sådan betydelse att börsen skall ta ärendet vidare till disciplinnämnden för bedömning. Stockholmsbörsen beslutade att inte gå vidare i ärendet, varmed ärendet var avslutat för Stockholmsbörsens del.

2. Övervakningspanelens bedömning

Beträffande nyttjandeperiodens längd vid avskrivning av goodwill gäller för årsredovisningen 2004 samma regelverk som för årsredovisningarna avseende åren 2002 och 2003, dvs. 4 kap. 4 § årsredovisningslagen samt Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00 Koncernredovisning, främst punkterna 54, 58, 60, 61, 66 och 95.

Atlas Copco har i resultaträkningen för år 2004, i likhet med föregående år, skrivit av viss goodwill enligt en nyttjandeperiod om 40 år. Det framstår klart, redan av vad Atlas Copco anför i årsredovisningen för år 2004, att den gjorda avskrivningen, liksom de två föregående årens, enligt panelens uppfattning inte står i överensstämmelse med det regelverk panelen har lagt till grund för sina bedömningar. Atlas Copco har emellertid på sätt vilket återgivits i det föregående redogjort för panelens inställning. Detta liksom att Atlas Copco i anslutning därtill, liksom föregående år, visat effekten på resultatet av 20-åriga och 40-åriga avskrivningar är i och för sig värdefullt.

Enligt punkt 9 i RR 22 får de finansiella rapporterna inte beskrivas vara i överensstämmelse med Redovisningsrådets rekommendationer, om inte samtliga krav i alla tillämpliga rekommendationer är uppfyllda. Iakttagandet av denna punkt är enligt panelen av betydelse. Panelen finner det därför inte tillfredsställande att Atlas Copco i det ovan först återgivna citat ur årsredovisningen inte ens med en hänvisning till vad som specifikt anges om panelens inställning antytt att det skulle föreligga en avvikelse från gällande regelverk. Att en sådan avvikelse skulle vara förestavad av att det skulle föreligga ett sådant ytterst sällsynt fall, där en rättvisande bild kräver en avvikelse, som avses i punkt 11 i RR 22 framgår inte heller av årsredovisningen. Alla sådana upplysningar som anges i punkt 11 i rekommendationen har inte lämnats. Även iakttagandet av denna punkt är enligt panelens mening av betydelse.

Även om Atlas Copco sålunda visat öppenhet på här berörda punkter, anser panelen att bolaget inte kan undgå viss kritik, om än något mildare än tidigare.

3. Övervakningspanelens slutsats

Panelen anmärker mot Atlas Copcos årsredovisning för år 2004 att punkterna 9 och 11 i Redovisningsrådets rekommendation RR 22 Utformning av finansiella rapporter inte iakttagits på sätt som borts.

På Övervakningspanelens vägnar

Hans-G Solerud

I panelens avgörande har deltagit f.d. justitierådet Hans-G Solerud, Clas Reuterskiöld, vice ordförande, professor Jan-Erik Gröjer, vice ordförande, direktör Ulf Egenäs, direktör Catarina Fritz, direktör Kajsa Lindståhl och direktör Mats-Olof Ljungkvist.

Panelens beslut är enhälligt.